

Вих. № 01-79 від 09.09.2013

**Голові Комітету з питань фінансів і
банківської діяльності
Верховної Ради України
пану Риженкову О.М.**

Шановний Олександрє Миколайовичу!

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (далі – ВАКС), яка представляє інтереси 155 кредитних спілок по всій території України, з приводу законопроекту «Про Фонд гарантування вкладів та інвестицій фізичних осіб» (реєстраційний номер 3132) (далі – законопроект), внесеного до Верховної Ради України 28.08.2013 народним депутатом України Ар'євим В.І., хоче зауважити про таке.

1. Відповідно до Пояснювальної записки до законопроекту пропонується створити Фонд гарантування вкладів та інвестицій фізичних осіб (далі – Фонд), який має здійснювати відшкодування неповернених вкладів та компенсаційних виплат інвесторам – фізичним особам, які втратили свої кошти внаслідок недостатності коштів у фінансовій установі.

На даний час, одним з найважливіших та нагальних питань у сфері кредитної кооперації, яке має, зокрема, й соціальне значення, є створення в державі законодавчих та інституціональних умов для гарантування вкладів членів кредитних спілок.

При цьому впровадження системи гарантування вкладів кредитних спілок повинно здійснюватись з дотриманням максимально можливого рівня захисту прав вкладників, швидко, з економією бюджетних коштів та відповідати умовам сьогодення.

В той же час, на думку ВАКС, все ж таки найбільш прийнятним варіантом вирішення цього завдання, було б поширення на кредитні спілки сфери відповідальності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, який сьогодні працює виключно з банками.

ВАКС звертає увагу, що законопроект не враховує існування такого Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, що діє відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та гарантує вклади фізичних осіб у банках.

Існування одночасно двох установ, до повноважень яких належить гарантування вкладів фізичних осіб у банках, на нашу думку, є недоцільним.

Крім того, пункт 5 частини першої статті 2 законопроекту передбачає, що Фонд веде реєстр учасників Фонду, до яких долучені кредитні спілки, проте він містить відомості виключно про участь у ньому банків.

2. Пунктом 12 частини першої статті 2 законопроекту Фонд наділено повноваженням щодо ліквідації неплатоспроможних фінансових установ, проте, кредитні спілки згідно із статтею 9 Закону України «Про кредитні спілки»

ліквідується відповідно до закону про банкрутство. Разом з тим, законопроектом не передбачено внесення змін до Закону України «Про кредитні спілки» в цій частині.

3. У законопроекті використовується термін «ліцензія на здійснення професійної діяльності на фінансовому ринку», проте така термінологія не може бути застосована до кредитних спілок, оскільки в законодавстві відсутнє визначення «професійна діяльність з надання фінансових послуг небанківськими фінансовими установами» на відміну від ринку цінних паперів де існують поняття «професійна діяльність на ринку цінних паперів», «професійна діяльність на фондовому ринку», тощо.

4. Відповідно до частини шостої статті 2 законопроекту Фонд виключає фінансову установу з числа свої учасників у разі прийняття рішення про відкликання ліцензії на здійснення професійної діяльності на фінансовому ринку та ліквідації фінансової установи, а відповідно до частини сьомої зазначеної статті за настання цих умов вкладники не позбавляються права на відшкодування вкладів. Водночас, вкладники набувають права на відшкодування їм вкладів за рахунок коштів Фонду саме при настанні таких умов.

Частина четверта статті 3 законопроекту не враховує ситуацію, коли ліквідується кредитна спілка, яка відповідно до законодавства також має право залучати внески (вклади) на депозитні рахунки (запропонована норма поширюється виключно на банківські фінансові установи).

5. Законопроектом не пропонується внести відповідні зміни до законодавства щодо збільшення повноважень, зокрема Нацкомфінпослуг, у частині здійснення перевірок фінансових установ з питань дотримання законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб, при цьому у пункті 9 частини другої статті 10 законопроекту зазначається про проведення спільних перевірок разом з Фондом з цих питань.

7. Статтею 24 законопроекту передбачено, що початковий внесок становить 1 відсоток статутного капіталу, проте відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» кредитні спілки не формують статутний капітал і, як наслідок, запропонована норма не може бути фактично реалізована, а Фонд недоотримає відповідні кошти від кредитних спілок.

Враховуючи викладене, на думку ВАКС, прийняття законопроекту не буде сприяти ефективному виведенню неплатоспроможних кредитних спілок з ринку та забезпечувати гарантування вкладів членів таких кредитних спілок.

У разі потреби, ВАКС, представляючи інтереси кредитних спілок та їх членів (фізичних осіб), готова взяти участь у обговоренні законопроекту як до, так і під час його попереднього розгляду на засіданні Комітету з питань фінансів і банківської діяльності та/або в громадському обговоренні внесеного законопроекту.

З повагою,

Президент ВАКС

В. Волковська